

Debrecen 1907

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K. Vidékben: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Harc a kenyérért.

Debrecen, szept. 3.

(K. Sz.) Még szünetel a politika. Még nem tudni, milyen akciót, milyen problémákat, milyen harcokat hoz az ősz.

Az élet azonban semmiféle mozgalmát nem köti hivatalos vakációkhoz. Így történik, hogy mielőtt végkép eldönthetnők, kiválik-e három szál ember a koalícióból, vagy sem, véres komolyságu kérdések terelik el a figyelmünket másfelé.

Észre kell venni, hogy ami eddig is szorongató betegség volt, ami eddig is nyugtalanította, állandóan zavarta a polgári megélhetést, egyszerűen aktuálissá, akuttá vált a kenyérért való harccal járó betegségek mindenféle fajtája.

A fővárosi lapok hasábszámra irnak a széndrágaságról. Az élelmiszerek ára szinte szünetelés nélkül megy felfelé. A szabók sztrájkja a ruhaneműeket drágítja meg. Csupa olyan cikkről van szó, amelyet az elemi szükségletek közé sorol a közgazdaság.

Méltán döbben meg — mindezt tudomásul véve — minden magyar, méltán véli, hogy egyelőre nincs a napi politikának egyetlen olyan kérdése sem, amely fontosságra ezekkel vetekednék.

Nyilvánvaló, hogy egy szervezen össze függő áramlat az, amely felfelé szorítja a megélhetés minden feltételének árát. Ha betegség, hát egy betegség, különféle köntösben. Ha természetes fejlődés, hát egy gyökérből ágazik szét sokféle fajtává.

De nem lehet természetes jelenség, ha munkabéremelkedés, sem pénzvisszonyok, sem más körülmény a drágaság most mutatkozó rettenetes mérvét nem indokolja. Betegséggel, társadalmi nyavajával állunk szemben, olyannal, amely az egész országot veszedelemmel fenyegeti.

A betegséget gyógyítani kell. A betegség, amelyről beszélünk, országos jellegű és így a régi jó recipe szerint a leghelyesebb volna azt ajánlani, azt követelni, hogy segítsen rajta az állam. Régi magyar szokás ez.

Minden bajjal szemben, tétlenül

maradva, sürgettük az állami beavatkozást, mialatt a baj nyugodtan pusztított tovább.

Meg kellene értenünk pedig, hogy a társadalom káros állapotáról van szó.

Nem segíthet ezen semmi más, csak maga a társadalom. Összefogva, szervezkedve, szövetkezve, szembeállva a túlzott követelésekkel, akár honnan eredjenek is. Akkor azután igényelheti az állam segítő kezét is. Akkor, amikor bebizonyította, hogy a kenyérért való harcban nemesak sopánkodni, hanem dolgozni, kezdeményezni is tud.

Politikai hírek.

Változások az osztrák kormányban.
Bécsből jelentik nekünk, hogy a Beck-kabinetet már a legközelebbi hetekben rekonstruálják, még pedig agrárius és keresztényszociális irányban. A kabinet új tagjai volnának Peschka német és Praschek cseh agrárius s Gessmann udvari tanácsos a keresztényszociálista táborból. A kabinetből kilépnek Forscht és Pradé miniszterek; a harmadik kilépő személye iránt még nincsenek tisztában. Mondják, hogy a közoktatás-

Superbia.

A „Debreczen” számára írta: Szabó István.

I.

Örökre meghalt már az én világom...
Reményemből lett tús halotti ágy.
Az álmaimból szemfedőm szövém meg;
Sok megtört vágyam ráhímtett virág...

Dérütve hervad lelke sok virága,
Telet köszönt — bár messze még a nyár...
Hiában ér már fény szived tüzeiből —
Nem éleszt holtat égő napsugár!

II.

Mint anyja keblén szendergő gyerekekben
Vágyat támaszt az angyalcsókra álom:
Futottam érted, el nem ért szivárvány,
Átomtalan, nagy, lázas éjszakákon...
Oh hát miért is vágytam te utánad
Északfényt esdő sarki útazókért?...
Szívem szakadtán most sirathatom már
A messzeségbe hulló elhaló fényt...

Sugárdarabja fényes éjszakáknak:
Szavad, a csók, az illat — álmodás volt.
Álmatlan álmok kínja, szenvedése
Lázás reményt hát hasztalan varázsolt...
Szerelmem himét óh mért törlötéd le?

— Fehér lepkének szárnya himporát?...
Lásd! Így halt meg itt egy fényes, büszke
álom,
S dőlt romba egy nagy, gyönyörű világ!

Csokonai és az erdőbeli iskola.

A „Debreczen” számára írta:
Dr. Kardos Albert.

Csokonai önbecsét érezve, magát vigasztalva, sokszor hivatkozott a későbbi időre, amely fölkeresi sírhelyét, a boldogabb maradékra, amely előit szenteli lesznek hamvai, a XX. vagy XXI. századra, amelynek szólnak írái. Valóságos náteszi erővel nézett a jövőbe, amelytől bizton várta irodalmi elismerését, költői jutalmát. De azt aligha sejtette, hogy száz évvel halála után méltatni fogják mint pedagógiát is, hogy az ő tanítói eljárása követőkre talál, hogy idegenesen szólva és a szószoros értelmében véve: iskolát csinált.

Tudjuk, hogy Csokonai még ifju fővel tanítói tisztet viselt a kollégiumban, a poétai osztálynak volt *publicus praeceptor*; azt is tudjuk, hogy Csokonai a tanításban egészen

más elveknek hódolt, más szokásokat követett, mint amelyen az ódon kollégium rideg falai között uralkodtak. Bizalmasa, barátja, majdnem pajtása akart lenni tanítványainak, akiktől különben nem valami nagy korkülönbség választotta el. Többek között kivitte őket a sötét termekből, a szűk padok közzül a szabadba, a Nagyerdő óriás tölgyei alá, téres tisztására.

Ott gyűjtött velök virágot, bogarat, ott magyarázta nekik a természet hatalmas erőt, hirdette örök szépségeit; ott heverészték együtt a pázsitos földön, gyönyörködtek a fényes égboltozatban és főképp ott szívták együtt az éltető szabad levegőt.

A német pedagógusok most a szabadban való tanítást rendszerbe foglalták, elméletté avatták. Egymásután szervezik az iskolákat az erdőben.

A gyöngye testalkatu gyermekeket ilyen erdőbeli iskolákba gyűjtik, ahol a tanulók nem padokban ülnek, hanem füves homokon, ahol reájok a napsugár nem ablaküvegén át-süt, hanem a fenyők ágai között, ahol az iskolai év csak fél esztendeig tart, május elejétől október elejéig.

Legkellemebb szórakozási hely a fényes berendezésű és minden igényeket kielégítő

Széchenyi szálloda-kávéház.

hol a legkitünőbb kávéházi ételek és italok pontos kiszolgálásban kaphatók. Pártfogást kér REIK JAKAB tulajdonos.

ügyi miniszter lépne vissza és ennek helyébe jönne a hírhedt Gessmann, de ebből aligha lesz valami, mert ez a szocialisták és német szabadelvűk obstrukcióját vonná maga után és felesleges módon ismét munkaképtelenné tenné az osztrák parlamentet.

A politikai helyzet.

A kormány dolgozik.

— szeptember 3.

E hét végén, az eddigi megállapodások szerint, szeptember 7-én visszaérkezik Budapestre Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter. Azt lehet mondani, hogy ezzel körülbelül véget is ér a kormányzás szünete.

A parlament még vakációzik, politikai eseményeket a most kezdődő hónapokig alig lehet várni, de megindul a maga teljességében a kormány ama munkája, amely anyagot készít elő a parlament őszi tevékenysége számára.

E hét végén a kabinetnek ugyyszólván valamennyi tagja együtt lesz már. Ekkorra tervezik az első minisztertanácsot és a kiszivárgott hírek szerint nagyfontosságú politikai ügyek kerülnek döntés alá már ezen az első tanácskozáson.

A közgazdasági világ első sorban a kiegyezési kérdés dűlőre hozatalát várja a minisztérium kezdődő munkájától. A börzének tudvalevőleg politikai tekintetben jó szimata van. Már pedig az utolsó napokban a magyar értékek helyzete az előző nagy árfohlyamosökkenésekhez képest jelentékenyen javult és talán nem tévednek azok, akik azt hiszik, hogy ez a javulás annak tulajdonítható, hogy jól informált források biznak a kiegyezés gyors létrejöttében.

Az újabb kiegyezési tárgyalások már a jövő héten megindulnak. Ezekre nézve tehát az e heti miniszteri konferencia döntő jelentőségű lesz.

Nem kevesebb érdeklődéssel várják a következő napokat a horvátok, mert tudvalevő, hogy Rakodezay horvát bán, aki a napokban Budapestre érkezik, új programját és munkatermét fogja előterjeszteni.

A minisztertanács elé kerülő javaslatok közül a már rég várt alkotmánybiztosító és sajtótörvényeken kívül újakat is emlegettek. Ezek: az uszoratörvény és az új kivándorlási törvény. Az uszora törvényt Günther

A leghíresebb ilyen erdőbeli iskolát Berlin mellett Charlottenburg városa állította fel a Grunewald erdejében, de egymásután keletkeznek más nagy városok közelében, amelyeket ilyen célra felhasználható erdők környékeznek, sőt az eszme, bár csak néhány éves, áthatolt a kontinensen túl és legújában London készül hasonló tanintézetet létesíteni.

Vajjon a pedagógiai kísérlet megindító és buzgó terjesztői s német és angol tanügyi és egészségügyi tudósok közül tudja-e csak egy is, hogy egy magyar lángelme száz évvel megelőzte őket, hogy Csokonai már 1794-ben fényes példát statuált az erdőben való tanításra?

Ki tudna e kérdésre felelni? Hiszen arra sem tudnak válaszolni, hogy Debrecen városa, melyben most nyílik meg a gyöngyösből elméjű gyermekek számára az u. n. kielégítő iskola, hány évtized vagy talán évszázad múlva tesz majd kísérletet a gyöngyösből testü, gyermeknek való erdőbeli iskolával, holott kínálva-kínálkozik a kedvező hely, a Nagyerdő és eleven erővel hathatna ami nagy szülöttünknek, Csokonai Vitéz Mihály.

Antal igazságügyminiszter készítette el, aki erről már régebben megemlékezett. Főképp a felvidéki uszora ellen fog irányulni. Meglepetésszámba megy a kivándorlási törvény. Ez gróf Andrássy Gyula munkája és első sorban olyan irányban fog intézkedni, hogy csak olyan polgárok vándorolhassanak ki, akik itthon minden néven nevezendő kötelezettségeiknek eleget tettek.

Egyház és iskola.

A debreceni felső kereskedelmi iskolában minden osztály párhuzamosítani fog és így mindegyik osztályban néhány hely meg betöltetlen. Jelentkezők szeptember 10-ig felvétetnek. — Az igazgatóság.

Központi háztartás Debrecenben.

A közös konyha megvalósítása.

Előkészítő értekezőlet.

— szeptember 3.

(Saját tudósítónktól.) A kollektív háztartás eszméje rengeteg hivat szerzett magának Debrecen városában is. Bizonyítja ezt az az óriási érdeklődés, mely vasárnap délelőtt a közös konyha létesítését előkészítő értekezőlet iránt megnyilvánult.

Az értekezőlet óriási lelkesedéssel kimondta, hogy a közös konyha intézményét Debrecenben is létesíti, sőt a gyűlés folyamán száznál több jelentkező is akadt, ki családosan be fog lépni a közös háztartásba.

Mi magunk részéről csak örömmel üdvözölhetjük a megalakulást, már csak a közös konyhában rejlt számelőnyökért. Hiszen se szeri, se száma annak a sok jónak, amit a közös konyha megvalósítása az abban részvevő családokra nézve jelent. A nagyban való bevásárlás feltétlenül olcsóbbá fogja tenni az élelmezést; a nagyban való előállítás lényeges munkamegtakarítást jelent, mely csak a résztvevők javára fog válni. A nagy üzem lehetővé fogja tenni, hogy kitűnő minőségű élelmi cikkekkel, a vállalat nem lévén nyereszkesedésre alapítva, oly kitűnő élelmezést állítsanak elő, mely szűkebb körü családi háztartásban egyáltalában nem is lehetséges.

Debrecen közönsége kellőképpen méltányolta és elismerte ezeket az előnyöket és sietett a kezdeményezés munkájában résztvenni.

Legalább is ötszázán jelentek meg a vasárnapi értekezőleten is, melyet a városháza nagytermébe az eszme debreceni előharcosa Thót László hívott egybe. Erősen volt képviselve a hölgy társadalom is az értekezőleten, melyen egyhangúlag kimondták a debreceni közös konyha megalakítását.

A gyűlésről tudósítónk a következőket jelenti.

Tizenegyórakor már szép kö-

zönség gyűlt egybe a városháza nagytermében. Az értekezőletet Thót László nyitotta meg és ismertette a közös konyha szervezetét. E szerint a belépő tagok 20 koronát fizetnek előzetes költségek fejében egyszersmindenkorra a berendezésekre.

Előbb is 60 porció ételre rendelik be a közös konyhát. A résztvevő családok négy tál ételt kapnak délelben és kettőt estére. Egy porció megfelel a vendéglői másfél adagnak. És egy porció étel, mely három embernek is elég havi 70 koronába kerül ebédre, vacsorára, míg csupán ebédre 45 koronába. A tervezet szerint öt tagú család élelmezésére teljesen elegendő másfél adag.

A felolvasott tervezetet általános helyesléssel fogadták, melyután egyhangúlag kimondta az értekezőlet, hogy a közös konyhát megalakítja. Azután az előkészítő bizottságot választották meg. Elnökök lettek Balogné, Békéssy Rózi és Motesitzky Hugó, titkár dr. Matolcsy László, pénztáros Mihálovics Jenő főgazda Viz János. A választmány: Fráter Erzsébet, Werlin Sándorné, Hetey Károlyné Bakos Tiborné, Motesitzky Hugóné, dr. Peckó Ernőné, Than Gyuláné, Tóth Kálmáné, Tóth Aurélné, Than Gyula, Szüts Kálmán, Barcsa János dr. Oláh Károly, Nagy József, Tóth Kálmán, Lösch István, Szávay Gyula, Scheibner Gyula, Eismann Oszkár, Tóth Aurél, Kölcsey Akos és ifj. Szikszói Szabó László.

Egyben kiküldötte az előkészítő közgyűlés az elnököt és a titkárt s felkérte Motesiczky Hugónét, hogy menjenek el a közelebbi: váradi, temesvári és a becskeréki konyhák tanulmányozására és annak alapján terjesszenek alapos munkálatot az ott szerzett tapasztalataikról, hogy így a közös konyha minél hamarabb felállítható legyen. Kimondta továbbá. Minthogy az előmunkálatok is költséggel járnak, minden aláíró 1 korona előkészítő költséget fizessen. Ezt nagyon sokan már ott kifizették, aki meg nem fizette meg az legyen szíves szolgáltatassa be Mihálovics Jenő pénztáros urhoz. Az aláírások száma már közel jár a 100-hoz. Aki még nem írta alá az egyelőre még nem kötelező aláírási ívet, tudassa részvételi szándékát a titkarral (Kossuth-utca 33.) levelezőlapon, megjelölve lakását és az adag számot.

Majd Motesiczky Hugó emelkedett szólásra és az értekezőlet nevében tolmácsolta Thót Lászlónak köszönetét az előkészítés nehéz munkájáért, mire a gyűlés Thót László éltetésével véget ért.

A közös konyha eszméje amint a tegnapi értekezőletből látható termékeny talajra talált. A szervezés munkája most már gyorsan halad,

Női cipők

nagy választékban és legolcsóbb árak mellett a „Központi cipő és kalap áruházban“

Dréher sörcsarnok mellett. Telefon 435. szám.

ugy hogy a téli hónapokra már az új társadalmi intézményt okvetlen felállítják.

Városháza és vármegye.

A vízvezetési bizottság szeptember hó 13-án délután 3 órakor a városháza kistanástermében ülést tart.

Vízprivilegium. Deutsch Áron egy élelmes vállalkozó Debrecen városában az ivóvíz egyedárussági jogát szeretvén, nem kevesebb, mint három évre, megszerezni. Deutsch ugyanis a városi tanáchoz nyújtott be ily irányú kérvényt, de a tanács — tekintve, hogy minden udvaron van kut s hogy a közutak is teljes mértékben kielégítik a vízszükségletet, — az egyedárusságot nem adta meg. Azt ugyan megengedték Deutschnak, hogy — ha nem fél a konkurrenciától — árulhat vizet.

A gazdasági bizottság ülése. Vasárnap délelőttre volt egybehíva a város gazdasági bizottságának ülése, de a tagok nagy része a pécsi kiállításon van s így az ülésen meg sem jelenhettek. Az ülést ezért e hó 4-ére, szerda délelőttre halasztották el.

Debreceni keresk. alkalmazottak mozgalma.

Általános 8 órai zárás érdekében.

— szeptember 3.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni kereskedelmi alkalmazottaknak már régi vágyuk a vasárnapi munkaszünet és a záróra rendezése. Évek óta több ízben, több oldalról akarták érvényt szerezni követeléseiknek, de törekvéseiket egy alkalommal sem koronázta siker.

Legújabb ismét egy széles körű, nagyarányú mozgalmat indítottak a záróra rendezése érdekében a kereskedelmi alkalmazottak. Ezen legújabb keletű mozgalom előreláthatólag, annál is inkább eredményes lesz, mert összefogva, mint egy erős, megbonthatlan tábor sürgetik követeléseiknek teljesítését; fuzionált a kereskedő ifjak két egyesülete, a szakegylet és a kereskedő ifjak társulata a követelések kivívása érdekében.

Vasárnap délután volt a szakegylet helyiségében a közös értekezlet, melyen mindkét egyesület tagjai nagyszámmal képviselték magukat.

A társulatot hivatalosan Barra Gyula titkár, dr. Polgár Dániel jogtanácsos, Vinkler Márton alelnök és Erdei István gazda képviselték.

Az értekezlet beható tárgyalás után elhatározta, hogy egyelőre az általános esti 8 óras üzletzárás és a másfélórás ebéddíj kivívása iránt teszi meg a szükséges lépéseket. E szerint minden üzletre kötelező lenne, hogy este 8 órakor bezárjon és hogy alkalmazottjainak másfél órai ebéddíjot biztosítson.

Ha azt kiviszik akkor pedig a vasárnapi kötelező munkaszünet iránt indítanak mozgalmat.

Követeléseiket, nem sztrájkjal, nem erőszakkal, hanem békés uton óhajtkák kivinni. E célból egy közös bizottságot választottak, melynek feladatául tűzték ki, hogy a főnökökkel egyetértőleg a kívánságoknak érvényt szerezzen.

E bizottságba a szakegylet részéről küldték Imre István elnök, Szepesi Albert titkár, Vági Gábor, Nagy Emilt s Steiner Józsefet. Szintén öt taggal képviseli magát majd e közös bizottságban a társulat is.

Elhatározták továbbá, hogy átiratban felhívják a kereskedelmi és iparkamarát, hogy hívja össze egy közös értekezletre a főnökök egyesületeit, mint a Kereskedő Társulatot és az O. M. K. T. helyi fiókját. A közös értekezlet elvinnék a segédek kívánságait, melyek olyannyira méltányosak, hogy

aligha hisszük, hogy egy főnök is elzárkózna előle.

Viszont megállapíthatjuk, hogy amikor az alkalmazottak a kamarát keresték fel, hogy követeléseiket közvetítse, — jó kezekbe tették le ügyüket.

Sport.

A Debreceni Tornaegyesület városukra újabb dicsőséget hozott vasárnapi nagy értékű szereplésével; a „Szegedi atletikai Club” versenyén u. i. Mudin Imre 12 m. 18 cm. dobásával megnyerte Szeged város sulydó bajnokságát, azonkívül második lett a gerely és discos vetésben 35.50 illetve 37.79 cm. eredményeivel, Vadon Géza pedig 169 cm. ugrásával győzött a magasugrás versenyben. — A két szinpatikus atleta győzelmét jelentő távirat nagy örömet keltett a sporttéren.

Tűzoltók ülése.

Megalakult a hajdumegyei tűzoltószövetség.

— szeptember 3.

(Saját tudósítónktól.) A hajdumegyei tűzoltószövetség, Debrecen központtal végrehalására megalakult, — immár másodszer s talán véglegesen is.

Már egy-két évvel ezelőtt volt egy ily című tűzoltó-szövetség Hajdumegyében, de a szövetség tagjai, az egyes községek és városok tűzoltótestületei rendre kimaradtak a szövetségből, míg az végleg meghalt.

A tűzrendészet ügyeiben mostanában törvényjavaslatot készülnék a parlament elé terjeszteni s hogy a tűzrendészetről szóló törvény ne találja készületlenül a debreceni s hajdumegyei tűzoltókat, az egyes testületek most szövetséggé alakulnak. Ez ügyben vasárnap délelőtt ülést tartottak a csapóutcai tűzoltóaktanyában.

Délelőtt 10 órakor nyitotta meg Szikszay tűzoltóparancsnok az ülést, melyen jelen voltak a debreceni, hajduszoboszlói, kabai, hajdudorogi és hajdunánási tűzoltótestületek képviselői, összesen tizenhelen és a hatóság részéről Nemes Zoltán a hajduböszörményi járás főszolgabírája.

Publig Ernő helyettes parancsnok felolvasta a szövetség eddigi működéséről szóló jelentést, melyet az ülés tudomásul vett.

Ezután Szikszay azon indítványát fogadta el, hogy a tagsági díjakkal hátralekos tűzoltótestületeket törvényes uton kényszerítsék a tagdíjak befizetésére.

A megjelentek egyhangú határozattal kimondták, hogy a hajdumegyei tűzoltószövetséget ujjal megalakultnak jelentik ki s egyben elhatározták, hogy az alapszabályok megalkotása végett e hó 22-ére közgyűlést hívnak egybe.

Az a körülmény, hogy 19 tűzoltótestület közül mindössze 5 testület képviseltette magát, arra készítette a jelenlevőket, hogy Publig Ernő helyettes parancsnokot küldjék ki az egyes testületekhez, hogy ott meggyőződjék a tűzrendészeti állapotokról a közgyűlésnek tegyen azokról jelentést s hogy a jelen nem levő testületeket személyes rábeszéléssel bírja rá arra, hogy az e hó 22-iki közgyűlésen jelenjenek meg.

Ezután az einöklő főparancsnok bezárta az ülést.

Délben a Törő-féle vendéglőben bankett volt az ülésen jelenvoltak részvételével.

Színház.

Egy debreceni születésű művész sikere. Karczag Mariska, aki a debreceni színházban is szép sikerrel vendégszerepelt s aki a budapesti Thalia-társaság egyik kiváló tagja, nagybányai nyaralását egy fényes sikerű hágversennyel fejezte be. Az ottani közönség az alkalmából díszes palmaággal lepte

meg a kis művésznőt, aki a palmaággat Lendvay Márton hírneves színművészünk sirján helyezte el.

Vakmerő rablótámadás.

Kirabolt asszony.

— szeptember 3.

(Saját tudósítónktól.) A város külső ségeinek közbiztonsági állapotára élénk fényt vet az a rablótámadás, mely vasárnap este történt a gépjavitó műhely mellett. A rablótámadás áldozata egy királyházi asszony, ki rokonai látogatására érkezett Debrecenbe. A rendőrség a csendőrséggel egyetemben széleskörű nyomozást indított s még az este sikerült elfogni a tetteseket.

Az eset részletei a következők:

Szabó Gyuláné Királyházi jött vasárnap az esti 7 óras vonattal Debrecenbe, hogy itt meglátogassa a gépjavitó-műhely mellett lakó rokonait. Minthogy nagyon beesteledett, nem mert egyedül elindulni, hanem az állomáson várakozott. Itt egy Mészáros József nevű iparos ember, ki megtudván, hogy az asszony mi járatban van, felajánlotta, hogy elkíséri. Mit volt mit tenni, Szabó Gyuláné elfogadta az ajánlatot s ketten elindultak a gépjavitó műhely felé.

Utközben Mészáros találkozott két barátjával s ezeket is elhívta magával. Most már négyen folytatták utjukat. Közben a két barát elvált Mészárostól és az asszonytól.

Szabó Gyuláné, ki egyáltalában nem volt ismerős Debrecenben, mit sem sejtve, gyanútlanul követte kísérlőjét, ki a vagongyár melletti sűrűségben vezette keresztül.

Itt azonban váratlan dolog történt. Mészáros József hirtelen a zöldre tepette Szabó Gyulánét. A megtámadott asszony védekezni próbált, mikor Szabó egy éleset füttyentett s csakhamar ott termett a nemrég elhagyott két einkostárs is, kik megkötözték az asszonyt.

A brutális emberek merényletet követtek el az asszony ellen, majd pedig ki akarták fosztani. Munkájukban azonban közeledő léptek zaja riasztotta meg őket, ugy, hogy csupán az asszony kizításkáját rabolhatták el.

Ekkorra ért oda egy Dihen Sándor nevű fiatal ember, ki látva, hogy rablótámadás történt, elszántan a menekülő rablók után futott. Mészáros Józsefet sikerült is elfognia és alaposan megkötözve átadni a rendőrségnek.

A megkötözött asszonyt, ki a kiállott izgalmtól eszméletlen állapotban, holt betegen feküdt a földön — megmentője vette ápolás alá s elvitte édes anyja közeli lakására, hetfő reggel pedig megtette a feljelentést a rendőrségen. Az ügyben a csendőrség is nyomozást indított és még az este elfogták a másik két einkostársat is, kiket holnap Mészárossal együtt átadnak a királyi ügyészségnek.

A szárnyaskerek áldozata.

Agyongázolta a gyorsvonat.

Vasuti szerencsétlenség Debrecenben.

— szeptember 2.

(Saját tudósítónktól.) A XX. század guelottinjának, a szárnyaskereknek újabb áldozata van. A Budapest felől jövő gyorsvonat tegnap este haláragázolt egy szerencsétlen embert, kinek tetemét véresen, szétromosolt fejjel húzták ki a vonat kerekai alól.

A véres tragédiáról tudósítók a következőket jelenti:

Tegnap este hét órakor egy szekér közeledett Debrecen felé a vámospécsi országúton.

A szekéren egy 60-65 évesnek tetsző öreg ember ült s hajtotta a lovakat. A mit sem sejtő öreg ember nyugodtan hajtott el

a vasúti sínen túl levő sorompó előtt, amikor az közvetlenül a szekér mögött leereszkedett.

Feltűnt ez az öreg embernek s a lovak közé esavott, hogy még idejekorán átjuthasson a sínpáron.

Ugyanebben a pillanatban feltűntek a nagy állomás felől örült gyorsasággal közeledő budapesti gyorsvonat fehér-piros lámpa szemei.

A közelállók az izgatottságtól remegő hangon kiáltottak a szekér fele, a káltásokkal nyilván a lovakat akarták gyorsabb menésre ösztökélni.

Már-már fellélegzettek az eset szemtanúi, amikor a gyorsvonat teljes sebességgel nekiment a szekér hátulso részének, lekopva annak láncokkal odaerősített saroglyáját.

A karambol azonban oly erős volt, hogy a nagy rázkódás következtében a szekéren ülő öreg ember elvesztette az egyensúlyt s nagy ivben a vonat mellé repült. A még mindég mozgásban levő vonat elkapta a szerencsétlen embert, maga elé gyürte s fejét teljesen szétrocsolta.

Azonnal értesítették a szerencsétlenségről a mentőket, az állomást s a rendőrséget. Rövid idő alatt megjelentek a helyszínén a mentők, Botos András titkos rendőr, majd kiszállt Orosz László rendőrfogalmazó a rendőrorvossal együtt.

De semmi segítség sem használt, mert a szerencsétlen emberen már nem tudtak segíteni, mindössze véres, összeroncsolt tetemét húzták ki a vonat kerekei alól.

A szerencsétlen ember személyazonosságát sem lehetett megállapítani. Holttestét bevitték a közközbizottságba, az esetről pedig jegyzőkönyvet vettek fel.

Késő éjjel, a lovak, a szekér alapján tudták csak megállapítani a szerencsétlen ember személyazonosságát.

Szilágyi Ferencnek hívják, 64 éves balmazújvárosi lakos s Senaf János táncmesternek volt tegnap délután óta kocsisa.

Hírek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

A mentők balesete.

A mentőkocsi és a kisvonat karambolja.

— szeptember 3.

(Saját tudósítónktól.) A maga nemében páratlan eset történt tegnap. A balesetek, szerencsétlenségek, véres eseményeknél aszennvedő emberek első segítőársait, a derék mentőket érte nem sulyos, de könnyen végzetessé válható baleset.

A mentőket tegnap délután négy óra tájban a Barna-utca-ra hívták. Onnan kellett volna egy sulyosan sérült embert, ki verekedésben sérült meg, — a közközbizottságba szállítani. A sérültet a kivonult mentők első segélyben részesítették, aztán pedig visszafelé indultak.

A Barna-utca torkolatánál történt a baleset. A mentőkocsi kifelé hajtott a Barna-utcából, a Hunyady-utca-n pedig a kisvonat rohogott rendes menetsebességgel.

Ugy a kisvonat, mint a mentőkocsi csengettek, azonban az összeütközés nem volt kikerülhető. A vonat elütötte a kocsit, melynek egyik kereke eltört. Emberéletben szerencsére nem esett kár, csak a kocsiiban fekvő beteg szenvedett rázkódást.

A baleset színhelyét óriási néptömeg vette körül, melyet csak nagyhezen tudtak a kivonult rendőrök szétoszlatni.

A mentőkocsi használhatatlanná vált ugyan, de a mentő-forgalomban nem állt be zavar, mert a kocsit tartalékkal pótolták.

— **Partgyűlés Debrecenben.** A vármegyei függetlenségi és 48-as párt választmányát a napokban Deb-

recenben ülésre fogja egybehívni Veszprémy István pártelnök. Ez az ülés a pártszervezkedéssel fog foglalkozni. Szeptember hó végére a párt tagjai közgyűlésre jönnek össze ugyancsak Debrecenben. Itt már előleges megbeszélések fognak történni a bekövetkezendő vármegyei tisztújítás tekintetében is, a végleges intézkedések és állásfoglalás azonban csak a decemberben lejárandó pályázatok nyilvánosságra juttatása után fog megtörténni.

— **Fényes esküvő.** Fényes esküvő zajlott le vasárnap délután Debrecenben. A debreceni ügyvédi kar kiváló, népszerű tagja, dr. Geiger Miklós ügyvéd esküdtött örök hűséget Stern Matild kisasszonynak, Stern Péter szegegyházi nagybirtokos leányának délután 5 órakor a Deák Ferenc-utcai izraelita templomban.

— **Végre lesz fa.** A közönség még a nyári hónapokban is érezte a fahiányt, hisz tudvalevő, hogy a város fájából még pénzért sem kaphatott senki. A tegnapi tanácsülésen foglalkoztak a faüggyel s a város tanácsa tudomásul vette, hogy az iparvasut szakszolgálatul szállítja a fát. A tanács 5000 koronát utalt ki Török erdőmester részére, hogy felhasználva a jó időt, minél több fát szállításon a faraktárba. Egyben elhatározta a tanács, hogy a város fáját szeptember hó utolsó napjaiban kezdi eladni. Egy öl fa ára egyelőre 27 korona lesz.

— **Hírek a főiskolából.** Az Akadémia munkét szakán, az új tanév kezdetével megindult a korteskedés a főbb állások betöltése iránt. Jogászelnök jelölt Vásáry István 3 jh. és Hegedűs Béla 3 jh. A könyvtárnoki állásra egyedüli komoly jelölt Kocsis János 4 th., akiben az egész Akadémia ifjúságának bizalma központosul. A „Főiskolai Lapok” szerkesztőjének Venetiánér Sándor és Marjay Géza hittanhallgatókat, jogi részről Pónczát József és Hortobágyi Ernő joghallgatókat emlegetik. A választások körülbelől csak szeptember közepén vagy vége felé fognak megtörténni.

— **Kisvonat és a bérkocsi karambolja.** Izgalmas jelenet játszódott le vasárnap este a Piac-utca-n, a Killer-féle butorgyár előtt, hol a 12. számú bérkocsi a kisvonat sinjén keresztül, a sebesen feléje közeledő vonat dacára az uttestre akart jutni. A vonat elütötte a kocsit, mely össze is tört. Szerencsére nagyobb baleset nem történt. A kocsi idejekorán leugrott. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy kit terhel felelősség, a könnyen sulyosabb következményekkel járható karambolért.

— **Pincérstrájk Debrecenben.** A Népszava strájkot jelent be. Vasárnapi számában ezeket írja: „Debrecenben pincér strájk készül. Öntudatos munkás oda ne menjen.” Így tehát a debreceni fényes kávéházakban ma még nagy kényelemben ülnek a vendégek és körülötök serényen forognak az ügyes és fürgé pincérek. A közelben ám — ugy hírlik — megváltozik a kávéházak képe. Mert van valami a levegőben. A debreceni pincérek az elmúlt éjjel érkekezetet tartottak. A gyűlésen elhatározták, hogy kívánják a kollektív szerződés kötés munkabér emelést, a munkaidőnek meghatározását, az ügynökök mellőzését. E kívánságokat memorandum alakjában tegnap este nyújtották át a pincérek munkaadóiknak, akikből aztán most várják a választ, melyet ha szerdáig meg nem kapnak strájkba lépnek.

— **Elnapolt tárgyalás.** Tegnap lett volna annak a sajtópernek a tárgyalása a

debreceni esküdtzék előtt, melyet Márton Imre, a debreceni függetlenségi párt elnöke indított Székely Imre lapszerkesztő ellen. A főtárgyalás elnöke dr. Oláh Miklós volt. Székely Imre, illetve védője, dr. Révi Nándor azonban kifogásokat emelt és dr. Oláh Miklós mellőzésát kérte ezen ügyben s így a tárgyalást elnapolták.

— **Szeanszok a Bikában.** Két estén át gyönyörködtünk Carmellini bűvész és nejeének bámulatosan szép mutatványainban. A művészpár, mint értesülünk holnap, szerdán este bucsuestét rendez, melynek műsorát ugyancsak holnapi számunkban ismertetni fogják.

— **Kisiklott a kisvonat.** Vasárnap a késő délutáni órákban zsufozásig megtelve haladt a kisvonat a Nagyerdő felé. Mikor a kisvonat a Nagytemplom előtti kiterőhöz ért, hatalmas rázkódás borította egymásra a zldbe igyekvő utasokat. Az utasok közt persze nagy lett az ijedelem, mert azt hitték, hogy vonat összeütközés történt s ezért többen kiugrottak a kisvonatból. A rázkódás oka azonban az volt hogy az egyik kocsi mind a négy kereke leugrott a vágányról. Hamarosan emelő-csavarokat kerítettek s a kizökkent kocsit visszaemelték helyére. Az utasoknak az ijedségen kívül egyéb bajuk nem esett s a kisvonat, bár 20 percnyi késéssel, vígan folytatta utját.

— **Tűz a Hortobágyon.** Vasárnap délelőtt táviratban értesítették Debrecen város tanácsát, hogy a Hortobágyon tűz ütött ki. E távirat kapcsán, hogy-hogy nem, az a hír terjedt el, hogy a mátai épületek lángokban állanak. Ezért Király Gyula tanácsnok Farkas Albert mátai biztos társaságában azonnal a helyszínre köszözt, hogy az esetleges óvintézkedéseket megtegye. A hír azonban nem bizonyult valósnak, mert mindössze egy kazal takarmány gyúlt ki az óriási hőség következtében, de a városnak ebből sincs kára, mert a leégett kazal teljes értékig be volt biztosítva.

— **Ló- és szarvasmarha díjazás Balmazújvároson.** A hajdumegyei gazdasági egyesület választmányja tegnap délelőtt a megyeháza üléstermében Kovács Gyula alispán elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen elhatározták, hogy Balmazújvároson ez évi október hó 20 án ló- és szarvasmarha díjazást rendeznek.

— **Uj tanítónő.** Milviusz József főbiztos kedves leányát Milviusz Arankát a Csege melletti pusztacserepesi iskolához tanítónővé választották meg.

— **Orvosi körökből.** Dr. Moskovits Miksa orvos hazaérkezett és orvosi rendelését megkezdte.

— **Polgári fiúiskolai beiratás.** A debreceni négyosztályú nyilvános magán polgári fiúiskolában (Abelész-intézet Nemzetőr-u. 3.) a jövő tanévre szóló beiratkozásokat, naponta délelőtt 10—12 óráig fogadják el az igazgatóság.

— **Alföldy Károly és fia tánciskolájában az őszi tanfolyam szeptember hó 14-én megkezdődik.** Beiratások elfogadhatnak bármely időben Péterfia-u. 2. sz. Telefon szám 510.

— **Iskolás gyermekek részére kész** fehérneműk, zsebkendők, harisnyák, paplanok, matracok, flanel-takarók, és agyterítők legnagyobb választékban és legújanyosabb árakon kaphatók Kardos László vászon-, fehérnemű- és kelengye-üzletében Debrecen, Kossuth-u. 4. szám. Alapítatott 1831-ben.

— **Komáromy M.** utóda Riskó Alajos, Piac-utca 63. szám alatt levő hangszerüzletét augusztus hó 17-től a Hunyady utca 11. szám alá helyezte át. Üzletében dus választékban tart raktáron legjobb minőségű zongorákat, cimbalmokat, mindenféle vonós és

fúvó hangszereket, hangszeralkatrészeket, a legjobb valódi rómaiehurokat. Mindennemű javítási munkát elvállal; zongora javítást és hangolást egy helyben, mint vidéken legnagyobb szakértelemmel végez.

— **A Glóbusz tisztító-kivonat** a legjobb szer mindennemű fém tisztítására, mint arany, ezüst, nikkal, érc, réz stb. Gyorsan és minden fáradtság nélkül idéz elő, szép, sokáig tartó fényt. Nincs benne semmi kártékony alkatrész, nem piszkít, mint más tisztító-pomádé és minden folyékony tisztószer-nél is sokkal jobb, mer alaposabban tisztít, mint amaz; kiadósabb a használatban és amellel olcsóbb.

x Uraknak, hölgyeknek, fiataloknak és öregeknek a legcélszerűbb vásárlását **Mentze áruházából** vásárolhatunk.

Két gyilkosság Mártonfalván.

Működik a legényvirtus.

Vérrózsák a porban.

— szeptember 3.

(Saját tudósítónktól.) Véres esemény tartja izgatottságban a szomszédos Mártonfalva község lakosságát. A falusi legényvirtus aratott ott véres barázdákat és oltott ki két emberéletet.

Nyiszti Katona János, Mertzl László és ifj. Antal György legények arató mulatságról tértek haza, az Ujfalussy-féle tanyára. Amint idősb Antal György háza elébe értek, szóváltásba elegyedtek a kint álló ház néppel. Ifj. Antal György természetesen édesapja védelmére kelt, ami fölött annyira dühbe gurult Mertzl László, hogy kést rántott és azt markolatig ifj. Antal György szívébe szurta. A legény hangtalanul rogyott a földre. A szurás szívéen találta s a szerencsétlen legény pár perc múlva, még a perzselő homokban meghalt. Még csak el sem bucsuzhatott szüleitől, akiknek védelmében lelte halálát.

A gyilkos legény társával együtt elmenekült, de a csendőrök elfogták és vasra verve szállították be a község házára.

Alighogy megkezdtek a tanukihallgatásokat ebben az ügyben a hatóság emberei, már is újabb véres eseményt jelentettek be. Ez már faluhelyen mindennapos história. Vasárnap este történt. A falu legényei egyik mártonfalvai kocsmában itták virágos hangulatban a hegy levét, miközben valami fölött nézet eltérés támadt közöttük. Nem sokára a levegőben pördültek a fókások, ugyancsak forogtak a fustélyok, aminek legelső áldozata Aranyi István lett, ki súlyos sérülésektől s sebektől borítva rogyott le. A verekedésnek erre vége szakadt. Aranyit lakására szállították, hol tegnap este meghalt. A gyilkosokat letartóztatták.

Az eseteket bejelentették a debreceni kir. ügyészségnek, mely a vizsgálatot és a holttestek felboncolását rendelte el. Ma dr. Láng és dr. Hutiray törvényszéki orvosok kiszállanak Hoffmann József vizsgálóbíró kíséretében Mártonfalvára a boncolás megejtése végett.

Távirat és telefon.

Kolera nostrás Maramarosszigeten.

Maramarossziget, szeptember 2. Megdöböntő táviratot vettünk a késő esti órákban s ha a távirat tartalma megfelel a valóságnak, mindannyian rettegve nézhettünk a közel jövő elé. A Maramarossziget melletti Alsóvisó községben az utóbbi napokban feltűnően sok haláleset fordult elő. A halottkémi jelentések szerint a haláleseteket mindannyiszor gyomorgöresök, hányás előzte meg. Az orvosok felboncolták a holttesteket s megdöbbenéssel konstatálták, hogy a halál oka minden kétséget kizárólag a kolera nostrás volt. A vizsgálat megállapította, hogy a lakosok a szomszédos Galicia határszéli községből hozta be ez istenesapásnak beillő szörnyű betegséget s bebizonyosodott az a tény, hogy a galíciai községekben naponként átlag 40-60 ember lesz a fekete halál áldozata. A főispán táviratilag utasította az összes szolgabírákat, jármai, községi orvosokat a legmesszebbmenő óvatézkedések megtételére.

Éles töltés a hadgyakorlaton.

Klagenfurt, szeptember 2. A Kärntner Landeszeitung jelenti teljesen megbízható forrásból, hogy a modl-hegyi végzetes menetelés és lőgyakorlatok alkalmával éles töltésekkel is lőttek. Egy ilyen lövés a bosnyák-hercegovinai 2. sz. gyalogezred-főhadnagyot érte és nyomban megölte. Azt a katonát, akitől az éles töltés eredt, nyomban megindított szigorú vizsgálat ellenére sem lehetett ki-nyomozni.

Általános sztrájk Nagybanján.

Nagybánya, szeptember 2. Az összes szervezett munkások, mintegy 700-an ma sztrájkba léptek. Ez alkalomból Budapestről a szocialista központról több kiküldött érkezett Nagybanjára, de ezeket a rendőrség még az állomáson letartóztatta. Félő, hogy a munkások sztrájkjához a bányászok is csatlakoznak s hogy nagyobb zavargások és tüntetések lesznek. Ezért a rendőrség segítségére számos csendőrt s egy zászlóalj katonaságot rendeltek ki.

Merénylet a perzsa nagyvezér ellen.

Budapest, szeptember 2. A nagyvezért tegnap este, amidőn a parlamentből eltávozott, egy ismeretlen tettes megtámadta és lelőtte. A merénylet ezután hír szerint öngyilkosságot követett el.

A fumei események.

Fiume, szeptember 2. A Novi List írja: Valótlán az autonomisták részéről érkezett azon jelentés, hogy Fiumében egy néptömegek által ember szokolista volt. A megtámadott egyén munkás volt, aki mellén vörös szalagot, fején pedig vörös sapkát viselt e felirással: Libai hős vagyok! Ez igen felbőszítette a különösen fiatal emberekből álló mintegy 13 főnyi tömeget, amely megtámadta a munkást, földreterpette, véresre verte és elvette tőle a pénztárcát. A lapokhoz érkezett hírek utalnak arra, hogy a Fiuma Bidján, nem a horvátok, hanem a fumeiek lőttek. A fumei ifjuság ma revolverrel fegyverkezett fel. Jellemző a helyzetre, hogy egy fumei fegyverkereskedő cég 80 revolvért adott.

Baja baja.

Szabadka, szeptember 2. A vizsgáló bíró és a kir. ügyész ma Bajára utaztak a milliós sorsjegycsalás ügyében. Holnap kihallgatják a bankigazgatóságának tagjait. Szenzációs leleplezések várhatók.

Nagy tűz Kiszzebenben.

Kiszzeben, szeptember 2. Ma reggel gyújtogatás következtében kigyult egy ház. A tüzet a vízhiány miatt alig lehetett oltani, később pedig óriási szélvész támadt. Nemsokára 49 ház állott lángokban, köztük számos középület. A kár kiszámíthatatlan.

Horvát-olasz zavargások.

Fiume, szeptember 2. Az Abbázia melletti Voloscában a fumei horvátok ünnepélyt tartottak. Este amint visszajöttek, az olaszok tüntetést rendeztek ellenük. A horvátok erre ellentüntetéssel feleltek, mire általános kavargás támadt. Rendőrség, csendőrség, katonaság vonult ki a tömeg szétesztelésére, amikor is mintegy 50 lövés dördült el. — Három ember súlyosan megsebesült. A rendet csak nagynehezen sikerült helyreállítani.

Pénzhamisító cigányok.

Arad, szeptember 2. A város határában a csendőrök elfogtak egy 4 kocsiából álló cigánykaravánt. A cigánykaraván tagjainál számos, a pénzhamisításra alkalmas eszközt s egy egész csomó hamisított 5 koronást találtak. A karavánt beszállították az aradi ügyészség fogházába.

Marokkó.

Tanger, szeptember 3. A városban állandóan pánik uralkodik. Egy gőzös ma számos családdal távozott el Algezirászból. Az európaiak legnagyobb része a jövő héten küldi el családját.

Casablanca, szeptember 2. Azt hiszik, hogy Muley Hafid a törzsekhez intézett levelével, mellyel felszólítja azokat a támadás beszüntetésére azt akarja elérni, hogy Franciaországnak ne adjon alkalmat az ország belsőjében való hadjáratra, továbbá, hogy időt nyerjen. Maeil Anim kijelentte, hogy Casablanca megy.

Az oroszországi események.

Pétervár, szeptember 2. A cár a cárné, a görög királyné, az itt időző nagyhercegek és nagyhercegnők, valamint a diplomáciai kar tagjainak jelenlétében ma szentelték fel a Krisztus feltámadásáról elnevezett új templomot amely II. Sándor cári emlékeztetőre emeltek azon helyen, ahol meghalt. Az ünnepi misét Antonius metropolita tartotta. Az ünnepélyre az összes pétervári és környékbeli ezredek küldöttségeket menesztettek. — A cár és cárné hajón érkeztek. A Néva partján, valamint a nagymezőn a csapatok foglaltak állás. — Dacára a rendőrség erős kordonjának, ezer és ezer ember özönlött a térre, hogy a cárt üdvözzölje, aki az első birodalmi дума megnyitása óta ez alkalommal első ízben volt Pétervárott. Az egyházi ünnepély után a cár, aki a Breoprabesenski ezred egyenruháját viselte s a cárné szemlét tartottak a csapatok felett. A néptömeg a cári párt lelkes hurrá kiáltásokkal fogadta. Miklós cár és a cárné a Péter és Pál székesegyházban meglátogatta II. és III. Sándor cári sírját, majd hajón visszatért Péterhofba.

12,520—1907.

Árverési hirdetés.

A Debreczen város tulajdonához tartozó „Epreskerti csapszék” 1907. évi szept. hó 12-ik napján d. e. 10 órákor a városházának közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen 1908. évi január 1-től számított 3 évre — a városi számvevőség-nél hivatalos órák alatt megtekinthető feltételek szerint bére adadni fog. Ez árveréshez bérelni kívánók ez uton is meghívhatnak.

Debreczen, 1907 augusztus 26.

A várositanács.

Előrehaladt idény miatt

nagy occassió vásár

a
nap- és eső-ernyő gyárban.

Piac-utca 43. sz.

Csinos, színes napernyők 1-80
Elegáns fél selyem napernyők 2-50 3-
A legfinom. félsely. napernyők 4- 4-50
Elegáns mosható, vászon ernyők . 4-50
Tiszta selyem ernyők 5- 6- 7-
Fekete eső-ernyők és autucás 20 száza-
lékkal leszállítva. Eredeti francia mell-
lűzők 3 K-tól kezdve.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan
eszközöltessenek.

Minden jó bizonyítványu tanuló!

Kellemes és értékes megle-
petésben részesül, csak jöjjön
el taneszközöket vásárolni

Mihály Sámuel

papír-, író- és rajzszere keres-
kedésében

DEBREGZEN,

Főtér 30. szám

Drécher söresarnokkal
szemben.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli
gyógyhely, a magyar irgal-
masrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő és
márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos-
viz-fürdők. Ivó és belégzési kúra. 200 kényel-
mes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak.
Prospektus ingyen és bérmentve küld

175

az Igazgatóság

Minden tanintézetben használt
hivatalos összeállítás szerint előállított

tankönyvek

új és használt állapotban,
rajzszerek, írószerek fű-
zetek, iskolatáskák stb.

jutányos árban kaphatók

TELEGDI K. LAJOS

utóda EPERJESSY ISTVÁN

könyv- és papírkereskedésében

a

≈ Városháza épületében. ≈

„Bankegyesület Részvénytársaság“

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.
Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.
Törlesztéses vagy kamatozó köicsönt nyújt beke-
belezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapirokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) szám-
lára, pénztárjegyekre és
vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság,

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik,
használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes
vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagztatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan!

Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény,
rheuma, ülőidegzsbe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

==== I üveg tölgyfa-balzsam ára: I korona 50 fillér. ====

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszertárában Debreczenben.

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN

című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

„URSUS“

a legtökéletesebb s szabadalmazott

Borsajtó

felső nyomással három áttétellel, acélgerenda szer-
kezet, legmagasabb nyomó képesség. A törköly egy
darabban kiemelhető. A must vasrészekkel nem érint-
kezik, ezáltal a bor megfeketedése kizárva. Könnyű kezelés, kevés
munkaerővel. Honi gyártmány.

Szőlőszeti, borászati és pincészeti cikkekből, valamint vadászfegy-
verekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen, bérmentve.

Löpor
árulás

TÓTH GYULA vaskereskedő, Debreczen, Főtér.

Telefon sz. 518.

Telefon sz. 518.

Leghelyesebben mindenki akkor cselekszik,
 ha szükségletét,
 Illatszerekben. Piperecikkekben. Gyógy-
 árukban. Gyógyszerkülönlegességekben.
 Kötszerárúokban stb.

a Rácz-féle

„ANGYAL” droguériában

szerzi be.

Debreczen, Piac-utca 42. szám,

a „Hungária“-kávéházzal szemben.

Az összes iskolákban használt

iskola-könyvek

új és ódon állapotban, valamint iskolai író- és rajzszerek iskolatáskák stb. jó minőségben és olcsó árakban kaphatók

Hegedüs és Sándor

könyv- és papirkereskedésében

Kossuth-u. 11.

NESTLÉ

GYERMEKLISZTJE

csecsemők, lábbadozók, gyomorbetegségek részére.

A legjobb alpesi tejet tartalmazza

Gyermekápolásról ismeretadó iratokai ingyen kült: NESTLÉ

Bécs I. Biberstrasse 11.

Szüretelő eszközök: borsajtók, zúzó, puttonok, bornyomózsák (mind magyar gyártmány: raktára:

Sesztina Lajos

vaskereskedésében.

DEBRECZEN, Piac-utca 23. szám.

Sertés hizlalók és tenyésztők figyelmébe!

Alólirott kinyilatkoztatom, hogy Kun István gyógyszerész ur sertés óvszere annyira bevált, hogy ezután minden hizlaláskor, ha egy csapat sertést veszek, azt mindig használni fogom. Debreczen. Nagy Lajos, nagyhizlaló. Előttünk: Balassa Sándor, S. B. szerkesztők. Előttemit hasonlólag bizonyítja: Szádeczky László urad. intéző főtitkár ur, a Boczonádi (Heves) uradalom részére f. évi május hó 15. és május 21-én kelt rendelése, mely uradalom már 3 éve használja óvszerem. Nagys. Balog Tihamér. Szentkozma, B.-Ujfalu mellett, esicseri Orosz István, jegyző, Mikepéres, 470 darab sertés most is azt eszi a harmad évi siker után Nagys. Csapó István nagybirtokos ur Puszta-Istvánfalvi (u. p. Földes) gazdaságában. A fentieket igazolják még: Nagytiszt, Rátz Lajos ref. lelkész ur, Mieske (Bihar m.), Nagytiszt dr. Balthazar Dezső esperes ur H.-Böszörmény, Nagyt. Szücs László ref. lelkész ur Csatár u. p. Bihar., Kerek a Jónak bizonyult sertés óvszerből stb. Lejka főtitkár. Tetőtlen Gróf Zichyi Géza uradalma.

1 doboz 2 korona, mely 2 disznónak 1 évig elég.

Kapható Tóth Béla, Muraközi László, Mihalovits Jenő, Steiner, Kovács Nándor Radákovich és Koczián Dezső gyógyszertárában és a droguériákban. „Laboratoire Cosmétique Matilde”.

KUN, Hajduszovát.

Direct hozzám küldött 6 koronás rendelések franco.

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Csemege szőlőt ajánlok kereskedők- és magánfogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debreczen. Telefon 294. 725

Villamos világítás

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

Ügyes fűszeres segéd azonnal főlvetetik Darvas Miksa fűszerüzletében.

Halápi állomásnál iskola szomszédságában 33 kat. hold kétharmadrészben fekete föld haszonbérbe adó. Lakás és 40 jóságnak istállóval. Értekezés Battyányi-u. 5. szám alatti ügyvédnél. 759

Elveszett egy sötét barna vizsla fiatal 11 hónapos kutya. A szíves megtalálója jutalomban részesül, ha Piac-utca 75. sz. alá hozza.

Kevésbé használt rövid zongorát keresek. Békés Emil Vörösmarty-utca 1.

100 db szindarab féláron eladó. Darabos-utca 38. Kereszt épületben.

Fél áron!

Tankönyvek az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek eskis HARMATHY antiquariumában kaphatók Debreczen Fűvészkert-u. 14. A világhírű „Pique Progres” szivaraká- hüvelyek egyedüli elárúsítója.

Izletes házikoszt kapható uri háznál; ebéd, vacsora 20 frt, Arany János-utca 20.

Kiadó. Piac-utca 46. szám alatt egy kis üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni Békés Lajos uridivat üzletében.

Új elektrotechnikai vállalata.

Világítás, házi és magán telefonok, villanyesengők berendezése és karbantartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektromotorok szerelése és javítása, legjutányosabban és legnagyobb szakértelemmel csak FÖLDES és VAJNER elektrotechnikai vállalatánál Debreczen Piac-utca 47. sz. alatt eszközölhetők saját nickelő és galvanizáló-telep. Telefon szám 210. 470

Eladó. Szilágy megyei Peér községben eladó mintegy 130 magyar hold (1200 □ öllel) 50 hold erdő, szántó, 24 hold forduló 3 erba, 4 hold rét van. Értekezhetni Tarczali Károlyné tulajdonossal Peérban.

Növendék, LEANY s FIUK részére

alkalmas fehéreneműek

paplanok matraccok

továbbá

szőnyeg függöny

és

linoleum

óriási választékban

Bosznay J. és Társa

cégnél Kossuth-utca 5.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-fele Villamossági R. T.

debreceni építésvezetőse

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Iskolás fiúk és leányok

részére,

ingek, nadrágok, szoknyák, hálókabátok, harisnyák, zsebkezdők, gallérok, kézelők és nyakkendők.

Intézetek részére előírás szerint.

536

Felhívás!

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohány-zsinegeket olcsó árban.

“HUNGÁRIA” kéveköttő 100 drb. 5 kor,

Kivánatra mintát is küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsákkötésznő intézete DEBRECZEN, (Kossuth-u. 27. sz.) 526.

Tőzsdei szakember

kitünő tanácsesal szolgál, mely által már csekélyebb összeggel és korlátozott risikóval az árfolyamnak ugyesése, mint emelkedése teljesen kihasználható. Működésemet jutalék csak a tiszta nyereségből fizetendő. Megkeresést „Weisz József Budapest, Postafülek 151.” alá kérek.

UJ ZSÁKKÖLCSÖNZO INTEZET.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piac-utca 66. szám alatt zsákkötésznő intézetet nyitottam. Raktáron tartok legjobbinőségű kenderzsákokat, melyeket jutányos áron bocsájtok a gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá vízmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző és dohány zsineget, és minden e szakmába vágó dolgokat, melyeket jutányos árban árulok.

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák és ponyvakötésznő intézete Debreczenben, Piac-utca 66. szám.

Kulcsár József bronzműves.

DEBRECZEN, Szent Anna-utca 6. szám.

Készít mindennemű

sárgaréz és bronzárukat,

légszesz, acetylen és villamos csillárokat. Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra, vagy légszesz és villamosra (combináltra).

Új átalakításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad, gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

646

Levelező-lapon tessék értesíteni, hához megyek a munkát átvenni.